

Megaesophagus

© Skrevet av Signe Aarskog

**Går også under navnene:
Spiserørsdilatasjon og Spiserørsbrok på norsk
Matstrupeförstoring på svensk**

Jeg har hatt et kull på 6 valper hvor en av valpene hadde Spiserørsdilatasjon. Tispen som gav denne defekten er tatt ut av avl. Valpens 5 kullsøsken er helt friske, men kullsøsteren som jeg i utg. p. vurderte til avl, vil heller ikke bli anvendt. En antar at denne sykdommen har en enkel ressesiv nedarving, noe som innebærer at begge foreldrene i så fall må være bærere for at en valp skal få sykdommen.

SYMPTOMER PÅ MEGAESOPHAGUS

De første symptomene på valpen i mitt kull kom da han var 4-5 uker gammel. Da kunne jeg høre en svak -knapt hørbar "kneppelyd" inne i valpekassa i forbindelse med at valpene diet.

Valpen ble 5-6 uker og begynte på fast føde. Han var en glad livlig krabat som la på seg helt som han skulle.

I denne perioden kastet han enkelte dager opp mat og vi kunne tidvis høre kneppelyden som hadde blitt til en tydeligere "klukkelyd". Denne lyden skyldes at maten som skal ende i magesekken blir liggende og "skvulpe" i spiserørets utposing. Noen ganger ender maten i magen til slutt -andre ganger kommer den opp igjen.

Ved 7-8 ukers alder begynte han å kaste opp oftere. -nesten hver dag. Jeg tok ham med til dyrlegen hvor han fikk kontrastvæske og ble røntget. Diagnosen var klar -Han hadde en utposing på spiserøret.

*Kort tid etter min erfaring med Megaesophagus på eget kull, skulle jeg kjøpe valp hos en annen oppdretter. Her viste det seg at hele kullet hadde lidelsen uten at oppdretter hadde oppdaget det (Noe som er vanlig)
Min undren er om det mon tro kan være store mørketall på sykdommen?*

[Se den gode illustrasjonen av defekten -trykk her](#)

Men hva er nå egentlig Megaesophagus?

MATSTRUPEFÖRSTORING, MEGAESOPHAGUS

Skrevet av Monica Henriksson og gjengis av Potefaret Kennel etter tilatelse fra eier.

Matstrupens insida är täckt av slemhinna. Dess vägg är klädd med tvärstrimmig muskulatur vars sammandragningar pressar födan ned i magsäcken. Matruperen kan vidgas mycket och bildar i viloläge veck. När födan skall transporteras ned i magsäcken vidgas matstrupen och födan pressas nedåt.

Megaesophagus är en neuromuskulär sjukdom som ffa allt drabbar vagusnerven. Sjukdomen förekommer hos Schäfer men återfinns även hos andra raser tex Grand Danois, Irländsk setter, Labradorer, Shar Pei och New Foundland. Man tror att sjukdomen uppstår till följd av en ofullständig utveckling av nerver i området.

Det finns olika varianter av sjukdomen, den kan vara medfödd eller dyka upp sekundärt till andra sjukdomstillstånd, symptom visar sig då i vuxen ålder. Bakomliggande sjukdomar kan vara tex Myastena gravis, Addisons sjukdom och hypothyroidism. Vi kommer dock i den artikel att ägna oss åt den varianten av megaesophagus som är medfödd och uppträder hos valpar.

När matstrupen är förstoraad innebär det att matstrupen är onormalt slapp och vidgad. Tillståndet uppträder hos valpar i samband med att de övergår från att dia till att äta fast föda. Fodret packas ihop i matstrupen och når aldrig magsäcken, när det samlats tillräckligt mycket så kommer maten i retur. Eftersom fodret aldrig har varit nere i magsäcken så rör det sig egentligen inte om regelrätta kräkningar. Uppkastningarna kan förekomma många gånger per dag men ibland med längre mellanrum. Valparna är oftast tunna i hullet, då fodret i mycket begränsad mängd kommer ned i mag-tarm kanalen. I vissa fall kan man också sekundärt få lunginflammationer till följd av att valparna får ner foder i lungorna.. Diagnosen ställs efter röntgenundersökning .

Prognosen ställs i förhållande till hur grav förstoringen är. En viss förbättring av nervernas funktion kan uppträda allt eftersom valpen växer. I lindrigare fall kan det underlätta för hunden att äta med höjt huvud. Även konsistensen på fodret kan underlätta för nedpassagen, ett väl uppblött foder som är löst i konsistensen har lättare att komma ned i magsäcken.

På Statens Hundskola hade man relativt omfattande problem med matstrupeförstorningar under ffa 70-talet. Man satte då in en systematisk

kontroll av valpar och slog ut ur avel de hundar som gav många valpar med matrupeförstoringar. Effekterna av avelsurvalet dröjde inte länge, sjukdomen försvann efter en tid. Den snabba effekten tyder på en stark ärftlighet. Olika författare anger olika arvsångar, det som har diskuterats är bla polygen arvsång, den snabba lösningen på problemet på Hundskolan kan dock tyda på att nedärningen är relativt enkel.

Megaesophagus är en sjukdom som fortfarande uppträder i Sverige, dock vet vi inte i vilken omfattning. De senaste åren vet vi dock att ett flertal kullar har fått megaesophagus diagnostiserat. Mörkertalet är dock antagligen förhållandevis stort.

© Monica Henriksson, Hälsokommittén
Källor: Hundens sjukdomar. B Wikström
Osborn A. Et al. Hereditary Esophageal achalasia in dogs *Jam Vet med ass*
1976 151
572-581.
Mar Vista Animal Clinical Center Los Angeles.
Veterinary internal medicine, fifth edition
Sund hundavel-SKK, utgåva 2 1996
Per-Erik Sundgren